

Bogár László: Ki ölte meg Kennedyt

2023 december 05. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Dúsgazdag és befolyásos család tagjaként gondtalan jólétben élhette volna életét, de

Bár már túl vagyunk a kerek évfordulón, most így utólag azért hoznám el? a „témát”, mert tanulságos, hogy hatvan év elteltével miként is kezeli ezt az ügyet a világ. Persze nem is az a kérdés, hogy konkrétan ki ölte meg, hisz

kivégezte egy bérgyilkos a bérgyilkost, akit aztán szintén kivégeztek. A kérdés az volna, hogy kik voltak a megbízók. És ez nem egy történelmi egzotikum, ami ma már érdektelen, hanem egy nagyon is aktuális kérdés, kik a világ urai, mit akarnak, és miért, mi okból és mi célból teszik azt, amit tesznek.

J. F. Kennedy a 20. század történelmének egyik legrejtélyesebb figurája. Dúsgazdag és befolyásos család tagjaként gondtalan jólétben élhette volna életét, de végül is fiatalon egy feltehetőleg örökre feltáratlanul maradó merénylet áldozatává vált. Mert ha már be is lépett a nagypolitikába, nyugodtan követhette volna azt a logikát, miszerint az Amerikai Egyesült Államok elnöke valójában csak egy hajtószíj. Személyén keresztül a globális hatalmi törekvések jutnak érvényre, és az elnöknek csak az a szerepe, hogy globális megbízóinak engedelmeskedve, de azért hitelesen, mármint a választók számára „eladható” módon tegye a dolgát. Nagyon nehéz lenne pontosan beazonosítani, hogy miért hívta ki maga ellen a sorsot, és szegült szembe meggondolatlanul a világot és benne egy amerikai elnök „feladatait” is meghatározó erőkkel.

Nem hihetjük komolyan, hogy ne lett volna tisztában tetteinek lehetséges következményeivel. Látványos és kihívó lázadása azonban mintha arra utalna, hogy bízott valamiben, ami elkerülhetővé tette volna számára a végzetet. Ma tehát csak annyit tudunk tenni, hogy megkíséreljük összefoglalni, hogy ki vagy mi is lehet ez a titokzatos erő, amely ellen fellázadt, és ami végül is leszámolt vele. Ez a valami, amelynek a pontos meghatározását eddig senki sem tudta megadni, nem a „háttérben” van, hanem felettünk. És ez nemcsak öncélú terminológiai okvetetlenkedés, hanem egy igen lényeges szemléleti összefüggésre irányítja rá a figyelmünket. Arra, hogy ez az erő, mivel felettünk van, így nem látunk rá, minden törekvésünk és reménykedésünk ellenére folyamatosan azt csinál mindennel és mindenkivel, amit csak akar. Minden mindig pontosan úgy történik, ahogy eltervezte, vagy ha ritka kivételként néha mégsem, akkor elégedetten csettint, hogy ja, nem így akartam, de így még jobb.

És ami igazán megrendít? számunkra, az az, hogy fogalmunk sincs, hogy mindezt miként csinálja. Illetve logikailag egyetlen magyarázat, pontosabban feltevés adódik, az, hogy szellemileg olyan mértékben áll felettünk, hogy nem tudunk igazán képet alkotni sem a szándékairól, vagyis hogy mi okból és mi célból is teszi azt, amit tesz, sem arról a mechanizmusról, amivel átviszi akaratát világunkra. Kennedy fizikai megsemmisítése feltehetőleg azért vált elkerülhetetlenné a „nem létező” világerő számára, mert számos kényes ponton olyan kihívóan vette semmibe a „felsőbb akaratot” és hagyta teljesen figyelmen kívül az egyre határozottabb fegyelmű jelzéseket, hogy példát kellett statuálni. Sorsa nem hasonlítható Nixonéhoz, mert Nixon engedelmes eszköze volt ennek a világerőnek, nem a világerő „karaktergyilkosa” le, hanem csupán hagyta, hogy egy uralmi szinten csetepatéban elbukjon. Vagyis Nixon csak egy ügyetlen pancser volt, aki saját magát hozta lehetetlen helyzetbe, és a világerő nem látott okot arra, hogy kimentse ezt a szorult helyzetéből. Kennedy viszont fékezhetetlen volt, sőt minél érhetőbb figyelmeztetéseket kapott, annál elszántabb lett, így a fizikai likvidáláson kívül nem maradt más eszköz a világerő számára. Ráadásul testvérével, Robert Kennedy igazságügy-miniszterrel olyan tandemet alkottak, ahol ez a már-már ámokfutásszerű elszántság láncreakcióként tette megállíthatatlanná őket. Ezért amikor Robert öt évvel később szintén elindult az elnökválasztáson, vele szemben is a „preventív” likvidálást tartották az egyetlen lehetőségnek. Elismeréssel adózva a testvérpár bátorságának, azért csak feljön az emberben a régi vicc poénja, miszerint „nem vak az, csak vakmer?”.

A Kennedy testvéreket valóban elvakította vakmerőségük, nem látták vagy inkább nem akarták látni azt, hogy a minden addigi normát semmibe vevő provokatív lendületük ebben a formában csak a semmibe vezethet. Nem világos, hogy miben bíztak, miért nem látták, hogy a nemzetállami uralmi szint jogilag legitim akaratképző eszközeivel való fenyegetésük teljesen súlytalan ezzel a világerővel szemben, hogy nincs és nem is lehet olyan „fegyverük”, ami hatékony lehetne ebben az egyenlőtlen közdelemben. Túlfeszült lényeglátók voltak, de nem volt világos elképzelésük arról, hogy mit is jelentene számukra a „győzelem”, vagyis tragikus haláluk a „lényeglátó realizmus” hiányának drámai megjelenítése volt. Minden tiszteletre méltó igyekezete ellenére az ifjú Robert Kennedy a mai Amerikában inkább csak egy szívszorító paródiája apja és nagybátyja tragikus sorsának. Narratívái és e narratívák naiv eladásmódja súlytalan kihívóvá teszik, úgy, hogy igazából nem kell intézményesen akadályozni, mert a családi nosztalgia szellemi tükörként való felhasználásán kívül nincs más erőforrása, és ez sem az uralmi tér, sem a választók számára nem elégséges az induló lendülethez sem, a folytatásról már nem is beszélve.

Összefoglalva a lényegét, hatvan év elteltével semmivel nem vagyunk közelebb Kennedy likvidálásának megértéshez, mint bármikor voltunk. Márpedig világunk egyre veszélyesebb kaotikus örvénylése nagyon fontosá tenné, hogy tanuljunk tragikus sorsából.

Bogár László

A szerző? közgazdász

www.magyarhirlap.hu

Ajánló
